

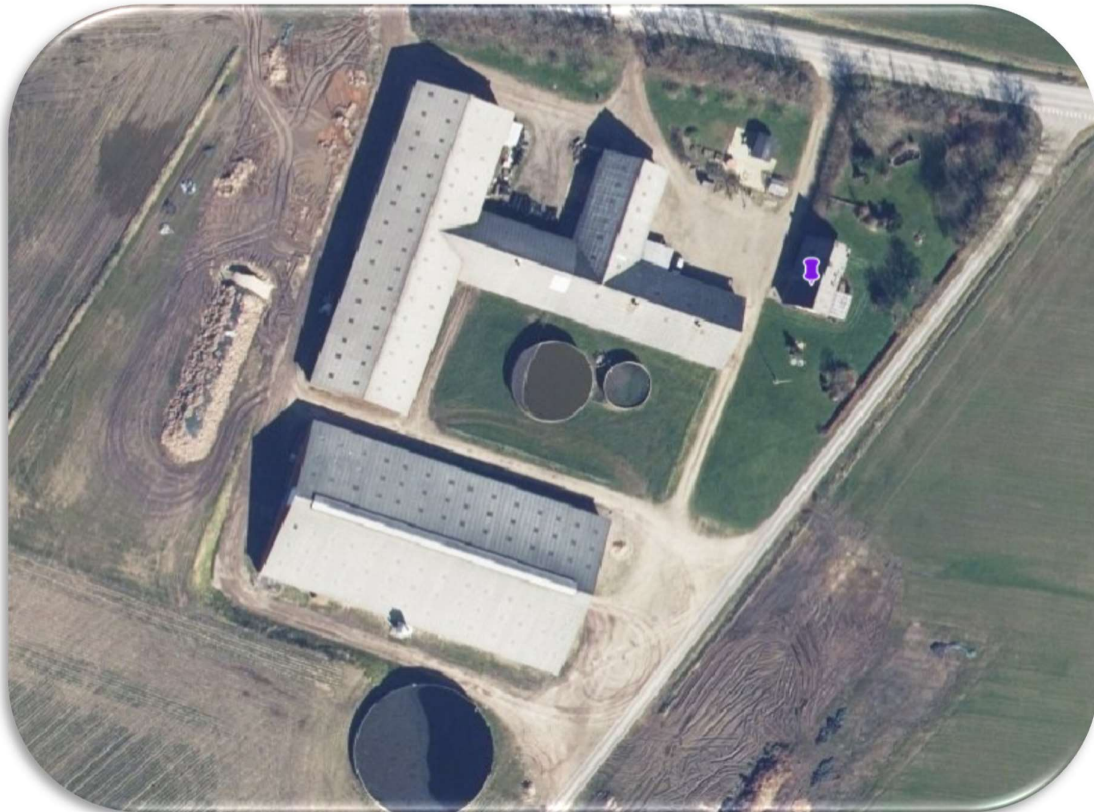
Miljøtilladelse

Morsø Kommune

§ 16 b-miljøtilladelse

til husdyrbruget
på Elsøvej 153
7900 Nykøbing Mors

29. maj 2024

Indholdsfortegnelse

1	Registreringsblad.....	3
	Oversigtskort	4
2	Resumé	5
3	Afgørelse om miljøtilladelse	6
4	Vilkår	10
5	Begrundelse for vilkår	14
6	Ammoniakdeposition og bilag IV-arter	17
7	Offentliggørelse.....	19
8	Klagevejledning.....	20
9	Bilag	21

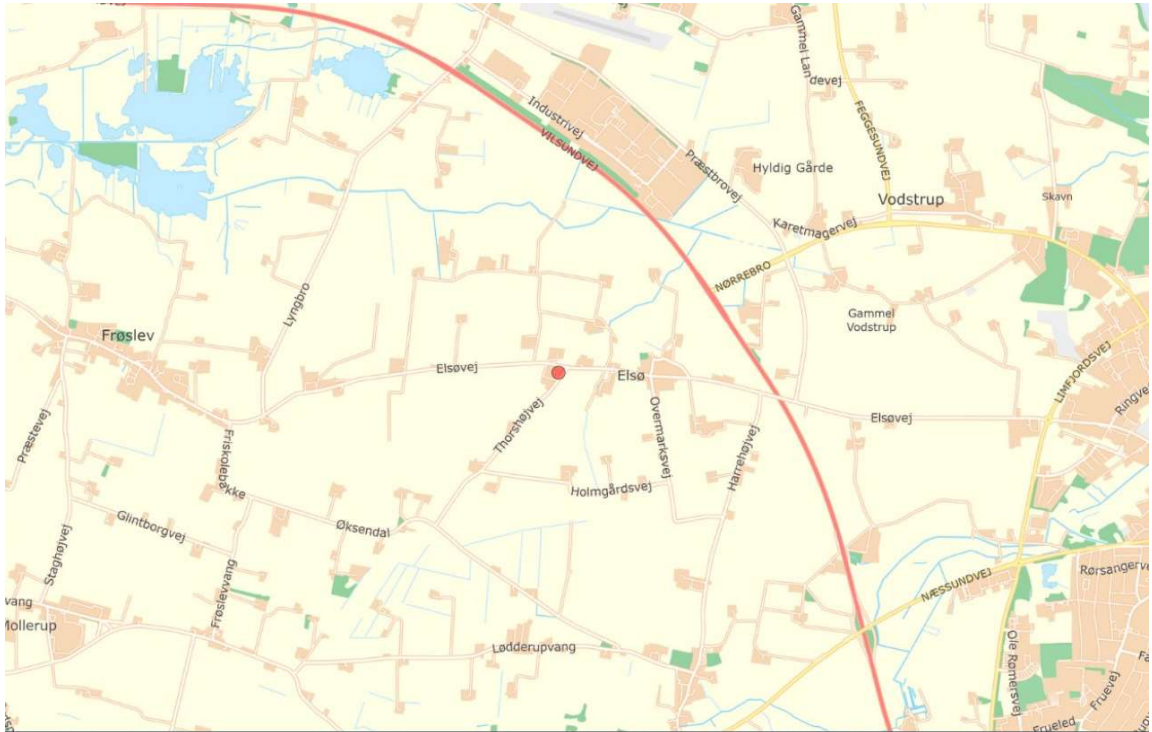

1 Registreringsblad

Titel:	§ 16 b-miljøtilladelse til husdyrbruget på Elsøvej 153, 7900 Nykøbing Mors
Retsgrundlag:	Husdyrbruglovens § 16 b, stk. 1
Dato for ikrafttrædelse:	29. maj 2024
CVR-nr.:	15214732
CHR-nr.:	65429
Ejendomsnummer (BFE):	9679607
Ansøger:	Arne Kristensen Elsøvej 153 7900 Nykøbing Mors
Konsulent:	Jørgen Røhrmann Silstrupparken 2 7700 Thisted CVR 41503610 Tlf.nr.: 96185730 Mail: jro@fjordland.dk
Tilsynsmyndighed:	Morsø Kommune
Ansøgningskema:	241900
Version:	2

Oversigtskort

2 Resumé

Morsø Kommune har den 20. november 2023 modtaget en ansøgning om § 16 b-miljøtilladelse på Elsøvej 153, 7900 Nykøbing Mors. Der er senest indsendt supplerende oplysninger den 25. marts 2024.

Der søges om tilladelse til nye produktionsarealer i de eksisterende stalde og bygninger efter Husdyrbrugloven. De nye produktionsarealer skal etableres som dybstrøelsesbokse i en tidligere lade, og staldafsnittet "Stald 2" renoveres så gulvtypen fremover vil være fast drænet gulv med skraber og ajlefløb. Derudover søges der om en fleksibilitet til at indsætte alle typer kvæg.

Der søges tilladelse til et samlet produktionsareal på 2.266 m², og med en ammoniakemission på 2.332,0 kg NH₃-N pr. år.

Det eksisterende tilladte opbevaringslager består af tre gyllebeholder uden fast overdækning og en møddingsplads.

Der søges om etablering af en ny gyllebeholder med et overfladeareal på 691 m², en ny møddingsplads på 400 m², og fire ensilagesiloer på i alt 1.625 m² (+ 4 meter randzone). Samtidig sløjfes den eksisterende møddingsplads.

Den samlede ammoniakemission fra lageret bliver på 823,6 kg NH₃-N pr. år, og den samlede ammoniakemission fra husbruget bliver 3.155,6 kg NH₃-N pr. år.

Der søges om dispensation fra afstandskravet til vandboring, stuehus, dræn og vej, da ændringer i produktionsareal sker i eksisterende bygninger, og grundet terræn er det ikke muligt at etablere ensilagesiloen hensigtsmæssigt andre steder.

Ansøgers oplysninger kan ses i Bilag 1 som indeholder de oplysninger, ansøger og dennes konsulent har afgivet i forbindelse med ansøgningen.

3 Afgørelse om miljøtilladelse

Morsø Kommune giver hermed tilladelse til husdyrbruget på Elsøvej 153, 7900 Nykøbing Mors.

Tilladelsen er givet efter § 16 b, stk. 1 i Husdyrbrugloven¹.

Der gives tilladelse til at ændre staldsystem i en eksisterende bygning til fast drænet gulv med skraber og ajleafløb. Derudover gives der tilladelse til fleksgrupper i alle staldafsnittene og etablering af dybstrøelsesbokse i en tidligere lade.

Der gives dermed tilladelse til et samlet produktionsareal på 2.266 m², og med en ammoniakemission på 2.332,6 kg NH₃-N pr. år.

Følgende dyretyper er omfattet af fleksgruppen "Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse":

- Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse
- Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse
- Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse
- Heste. Dybstrøelse
- Får og geder. Dybstrøelse

Der gives tilladelse til at anvende de tre eksisterende gyllebeholder uden fast overdækning, samt en ny gyllebeholder med et overfladeareal på 691 m². De fire gyllebeholdere har et overfladeareal på i alt 1.700 m². Desuden gives der tilladelse til en møddingsplads med et overfladeareal på 400 m² samt fire ensilagesiloer på i alt 1.625 m² og med tilhørende randzone.

Den samlede ammoniakemission fra lageret bliver på 823,6 kg NH₃-N pr. år, og den samlede ammoniakemission fra husbruget bliver på 3.155,6 kg NH₃-N pr. år.

Tilladelsen omfatter følgende staldafsnit og anlæg:

- Eksisterende staldafsnit Kostald til malkekøer, kvier og stude i en eksisterende sengestald med spalter, hvor der er 1246 m² produktionsareal. Der gives tilladelse til alle kvæg i et produktionsareal med dybstrøelses på 181 m² og 29 m² til kalve (under 6 mdr.) i dybstrøelse.
- Eksisterende staldafsnit Stald 2 med et produktionsareal på 596 m² til malkekøer, kvier og stude, hvor gulvet ændres til fast drænet gulv med skraber og ajleafløb.
- Nyt staldafsnit Stald 1 etableres med et produktionsareal på 214 m² til alle kvæg, heste, får og geder i dybstrøelse.
- Tre eksisterende, uoverdækkede gylletanke med i alt 1.009 m² overfladeareal. Der etableres en ny gylletank uden overdækning med et overfladeareal på 691 m² og ny møddingsplads på 400 m²

¹ Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019

- Der etableres derudover fire nye ensilagesiloer på i alt 1.625 m² og med tilhørende randzone på 4 meter

Alle dybstrøelsesafsnit forudsættes indrettet med afløb eller pumpeump.

Dispensationer

Husdyrbruget på Elsøvej 153 har ansøgt om dispensation fra afstandskravene til egen private vandboring, stuehus på samme ejendom og dræn på ejendommen i forbindelse med ansøgning om miljøtilladelse ifølge Husdyrbruglovens § 16 b.

Der søges om nyt produktionsareal i eksisterende bygninger og om tilladelse til en mere fleksibel drift. Det medfører en forøget miljøbelastning.

Afstand til privat vandboring

Ejendommens vandboring er placeret syd for stuehuset og øst for "Stald 2". Afstanden fra staldanlæg "Stald 2" er 16 meter, mens afstandskravet er på 25 meter jf. Husdyrbrugloven § 8, stk. 1, nr.1.

Meddelelse om dispensation fra afstandskravet til privat vandboring

Da der er tale om en eksisterende stald, der vurderes at leve op til tæthedskravene i Husdyrgødningsbekendtgørelsen, vurderer Morsø Kommune at der kan dispenseres fra afstandskravet til privat vandboring.

Morsø Kommune meddeler herefter dispensation efter Husdyrbruglovens § 9, stk. 3, fra afstandskravet til privat vandboring på ejendommen Elsøvej 153, 7900 Nykøbing Mors.

Afstand til dræn

Der er ifølge Morsø Kommunes drænkort, dræn under hvor de nye ensilagesiloer skal etableres, samt i nærheden af flere af husdyranlæggene på husdyrbruget. Ifølge ansøger kan afstandskravet på 15 meter til dræn ikke overholdes jf. Husdyrbruglovens § 8, stk. 1, nr. 3.

Meddelelse om dispensation fra afstandskrav til dræn

Da der er tale om eksisterende anlæg, der vurderes at leve op til tæthedskravene i Husdyrgødningsbekendtgørelsen, vurderer Morsø Kommune at der kan dispenseres fra afstandskravet til dræn. I forbindelse med etablering af ensilagesiloen, møddingspladsen og gyllebeholderen, stilles der vilkår om at dræn under anlæggene skal føres i lukkede impermeable rør eller føres i en afstand på 15 meter væk fra anlæggene.

Morsø Kommune meddeler herefter dispensation fra afstandskravet til dræn jf. Husdyrbruglovens § 9, stk. 3 på ejendommen Elsøvej 153, 7900 Nykøbing Mors.

Afstand til stuehus

Afstanden fra ejendommens stuehus og til staldanlægget "stald 2" er 11 meter, hvor afstandskravet er 15 jf. Husdyrbrugloven § 8, stk. 1, nr.6.

Meddelelse om dispensation fra afstandskrav til beboelse på samme ejendom

Da der er tale om ændringer i en eksisterende stald, der vurderes at leve op til tæthedskravene i Husdyrgødningsbekendtgørelsen, vurderer Morsø Kommune at der kan dispenseres fra afstandskravet til stuehuset.

Morsø Kommune meddeler herefter dispensation fra afstandskravet til beboelse på samme ejendom jf. Husdyrbruglovens § 9, stk. 6 på ejendommen Elsøvej 153, 7900 Nykøbing Mors.

Vurdering

Ansøger har indsendt en ansøgning via www.husdyrgodkendelse.dk, og har samtidig indsendt en redegørelse for husdyrbrugets indretning og drift, som krævet i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens² bilag 1. Morsø Kommune har konstateret at alle relevante oplysninger er afgivet. Ansøgers oplysninger fremgår af Bilag 1.

Det vejledende BAT-emissionsniveau for ammoniak er overholdt med 0 kg NH₃-N pr. år, fordi der udelukkende er tale om eksisterende stalde og nye produktionsarealer i dybstrøelse samt ændring til et BAT-gulv.

Morsø Kommune vurderer at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening, og drives på en måde, der er foreneligt med omgivelserne. Det sker ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik, når husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen og efterlever vilkårene i denne tilladelse.

Morsø Kommune vurderer at det ansøgte overholder alle øvrige krav i Husdyrbrugloven og relaterede bekendtgørelser, og projektet ikke vil medføre væsentlige gener for omgivelserne. Kommunen vurderer desuden at projektet ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på miljøet i bred forstand, herunder hensynet til landskab og befolkningens sundhed, og ikke strider mod de hensyn, der skal varetages efter den gældende kommuneplan.

Morsø Kommune vurderer at projektet ikke vil påvirke Natura 2000-områder væsentligt eller ødelægge plantearter, eller yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter. Kommunens vurdering på natur fremgår af Afsnit 8.

Retsvirkning

Den nye gyllebeholder er ansøgt uden en fast overdækning, men tages gyllebeholderen i brug til opbevaring af afgasset biomasse, bliver den omfattet af kravet om fast overdækning i Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 21, stk. 3.

Miljøtilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at den er meddelt. Hvis en del af miljøtilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder tilladelsen for denne del, se Husdyrbruglovens § 61 a, stk. 1.

En afgørelse anses for udnyttet, når byggeriet faktisk er afsluttet (se husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 61, stk. 1). Hvis der ikke foreligger et byggeri, anses en afgørelse for udnyttet, når det konstateres, at det, der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført (se husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 59, stk. 2).

I den konkrete tilladelse skal alle staldafsnit være taget i brug, og ikke kun udnyttet som defineret i kontinuitetsreglerne. De nye produktionsarealer skal være etablerede og fuldt udnyttede.

² Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, bekendtgørelse nr. 300 af 20. marts 2024

Vilkårene i denne miljøtilladelse skal, hvis andet ikke er anført, være opfyldt for de eksisterende produktionsarealer, fra datoen tilladelsen gives. For nyetablering og renoverede staldafsnit er vilkårene gældende fra byggeriet er afsluttet.

Tilladelsen skal ikke revurderes. Tilsynsmyndigheden må ikke meddele påbud eller forbud efter § 39 i Husdyrbrugloven, før der er forløbet 8 år efter meddelelsen af en tilladelse efter Husdyrbruglovens § 16 b.

Tilladelsen medfører, at husdyrbruget bliver omfattet af Husdyrbruglovens kontinuitetsbestemmelser for produktionsarealer.

Husdyrbruget skal leve op til enhver tid gældende lovgivning uanset indholdet i denne tilladelse.

Afgørelsen omfatter alene forholdet til Husdyrbrugloven. Øvrige relevante tilladelser og godkendelser der måtte vise sig nødvendige for den fremtidige drift, skal indhentes særskilt, herunder **byggetilladelse, tilladelse til omlægning af dræn og tilladelse til etablering af vaskeplads**.

Afgørelsen kan skriftligt påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagevejledningen fremgår af Afsnit 9.

Henriette Laursen
Miljøsagsbehandler
Teknik og Miljø

Nykøbing Mors, den 29. maj 2024

4 Vilkår

Miljøtilladelsen meddeles på følgende vilkår:

Generelle vilkår

- 1) Tilladelsen skal til enhver tid være tilgængelig for de personer, der har ansvaret for husdyrbrugets daglige drift. Herudover skal driftspersonalet til enhver tid være bekendt med tilladelsens indhold og betingelser
- 2) Husdyrbruget skal indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen (Bilag 1 og www.husdyrgodkendelse.dk), med de ændringer der følger af vilkårene i denne tilladelse
- 3) Hvis der under jordarbejde træffes dræn under eller inden for 15 meter fra produktionsarealerne, gyllebeholdere, ensilagesiloerne og møddingspladsen, skal drænene enten føres mindst 15 meter fra anlæggene, eller udskiftes med tætte, lukkede rør. Tilladelse til enhver ændring af drænsystem skal forhåndsgodkendes af Morsø Kommune som vandløbsmyndighed
- 4) Ensilagesiloerne skal indrettes som oplyst i bilag 1.
- 5) Der må ikke vaskes på møddingspladsen, medmindre man inden etablering har ansøgt om tilladelse til vask på pladsen hos Morsø Kommune.

Husdyrbrugets anvendelse af BAT

Management og egenkontrol

- 6) Alle egenkontroller skal samles i en driftsjournal, være opstillet overskueligt, opdateret og let tilgængelig for tilsynsmyndigheden. Driftsjournalen skal som minimum indeholde:
 - Kvitteringer for afleveret affald, jf. vilkår 21
 - Årlige aflæsninger af vandforbruget
 - Årlige aflæsninger af elforbruget
 - Logbøger for gyllebeholdere
 - Årlig opgørelse over de perioder, hvor udspinkling ikke er foretaget, og hvor den opsamlede væske i stedet er ført i gyllebeholderen
 - Oversigt over placering af markstakke

Energiforbrug

- 7) Ved nyanskaffelser af driftsanlæg og -maskiner skal der, i det omfang det ligger inden for en rimelig økonomisk ramme, anvendes den bedst tilgængelige teknologi

Vandforbrug

- 8) Senest 6 måneder efter at miljøtilladelsen er taget i brug, skal der være opsat en vandmåler på husdyrbruget, så vandforbruget på anlægget kan følges

Husdyrbrugets anlæg

Indretning og drift

- 9) Husdyrbruget tillades til et maksimalt produktionsareal med dyretyper, staldsystemer, opbevaringsanlæg og teknologi som anført i nedenstående tabeller. Der må ikke opstaldes dyr i andre bygninger på husdyrbruget. Der må ikke opbevares husdyrgødning på eller i andre opbevaringsanlæg på husdyrbruget:

Stalde og produktioner						
Nr.	Staldafsnit	Staldsystem	Dyr	Ventilation	Miljøteknologi og effekt	Produktionsareal (m ²)
1	Kostald	Dybstrøelse	Flexgruppe: Malkekøer, kvier og stude	Naturlig ventilation	-	181
		Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	Flexgruppe: Malkekøer, kvier og stude	Naturlig ventilation	-	1.246
		Dybstrøelse	Kalve (under 6 mdr.)	Naturlig ventilation	-	29
2	Stald 2	Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	Flexgruppe: Malkekøer, kvier og stude	Blandet ventilation	-	596
3	Stald 1	Dybstrøelse	Alle Kvæg, heste, geder og får	Naturlig ventilation	-	214
I alt						2.266

Opbevaringsanlæg				
Nr.	Anlæg	Teknologi	Effekt af teknologi (Reduktion i %)	Overfladeareal (m ²)
1	Gylletank	-	-	79
2	Gylletank	-	-	239
3	Gylletank	-	-	691
4	Gylletank	-	-	691
5	Møddingsplads	-	-	400
I alt				2.100

- 10) Der må ikke være afløb til dræn fra det befæstede areal mellem ensilage-silo og stald.
- 11) Ensilage, ensilagerester, restvand samt vand opblandet med ensilage skal håndteres så der ikke opstår forurening af jord og overfladevand

Lugt

- 12) Driften må ikke give anledning til væsentlige lugtgener uden for ejendommen. Kommunen har mulighed for på et senere tidspunkt at påbyde lugtreducerende tiltag. Denne mulighed kan tages i anvendelse, hvis Kommunen vurderer, at der forekommer lugtgener, der er væsentligt større end de, der lå til grund for vurderingerne i denne tilladelse
- 13) Der skal opretholdes en god hygiejne på staldanlægget. Det skal bl.a. sikres, at
- Dyrene har mulighed for at holde sig rene
 - Stiarealer udenfor gødearealer holdes rene
 - Dybstrøelses arealer skal tilføres tilstrækkelig nyt rent strøelsesmateriale
 - Gangarealer holdes tørre
 - Støv- og smudsbelægning i staldene fjernes
 - Fodringssystemer holdes rene
 - Desuden skal husdyrbrugets udearealer friholdes for væsentlige og unødige lugtkilder.

Støj

- 14) Husdyrbrugets bidrag til støjniveauet må ikke overstige følgende grænseværdier, målt ved nabobeboelser:

Ugedag	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
Mandag – fredag	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	Ref. tid 8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	Ref. tid 7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	Ref. tid 4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	Ref. tid 8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	Ref. tid 1 timer
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	Ref. tid ½ timer

Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser. Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden

Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj er velbegrundede, skal husdyrbruget for egen regning eftervise, at de stillede støjkrav er overholdt

Almindelig markdrift er ikke omfattet af støjkravet

Lys

- 15) Nødvendigt udendørs arbejdsbelysning skal være forsynet med bevægelsessensor eller timer inden for senest 5 år. Indretningen skal sikre, at lyset kun er tændt i op til en halv time ad gangen, medmindre der er nødvendig aktivitet på anlægget. Ved opsættelse af nyt lys skal det være nedadvendt, hvor muligt og være timer- eller sensorstyret

Skadedyr

- 16) Der skal udføres en effektiv forebyggende fluebekæmpelse fra 1. april til 1. oktober, i overensstemmelse med gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi

Håndtering af husdyrgødning og udsprinkling

- 17) Inden udpumpning af gylle fra staldene skal det sikres, at gyllebeholderen kan rumme den mængde gylle, der påtænkes udpumpet. Hvis der forekommer spild, skal det straks opsamles
- 18) Husdyrbruget skal til enhver tid råde over en opbevaringskapacitet på 9 måneder, til husdyrgødning, restvand og vaskevand m.v.
- 19) Der må ikke placeres fast husdyrgødning på arealer, hvorfra der opsamles væske til udsprinkling
- 20) Hydrant til udsprinkling af restvand skal være flytbar eller på anden måde indrettet, så det sikres, at udsprinklingen sker på et areal, der er mindst dobbelt så stort som det, hvorfra den udsprinklede væske opsamles. Der må ikke udsprinkles i perioder med vandmættet og/eller frossen jord, eller hvor der er fare for afstrømning til natur eller overfladevand

Affald

- 21) Kvitteringer for leveret affald til henholdsvis miljøstation, genanvendelse og forbrænding skal gemmes i minimum 5 år, og fremvises på Kommunens forlangende
- 22) Affald skal sorteres efter type, opbevares, transporteres og bortskaffes i henhold til det til enhver tid gældende regulativ for Morsø Kommune

Driftsforstyrrelser og uheld

- 23) Husdyrbruget skal indrettes og drives, så spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld. Ved uheld, der afstedkommer risiko for forurening af miljøet, skal beredskabet straks kontaktes via tlf. 112

5 Begrundelse for vilkår

Tilladelsen er givet på en række vilkår, der samlet har til formål at sikre, at husdyrbruget bliver drevet på en hensigtsmæssig måde, og med en minimal risiko for at skade miljøet utilsigtet. En lang række forhold er i dag omfattet af den generelle lovgivning i Husdyrgødningsbekendtgørelsen og Husdyrgodkendelses-bekendtgørelsen, men Morsø Kommune har tilføjet enkelte vilkår. Begrundelse for vilkårene er beskrevet herunder.

Generelle vilkår

Vilkåret om tilgængelighed er stillet for at imødegå, at der skal opstå tvivl om ansvarsfordelingen, særligt i tilfælde hvor husdyrene på en ejendom er ejet af en anden end ejendommens ejer. Vilkåret er desuden relevant i de tilfælde, hvor den daglige drift og tilstedeværelse på husdyrbruget er uddelegeret til en driftsleder.

Vilkåret om indretning og drift i henhold til ansøgningsmaterialet er stillet, for at sikre at husdyrbruget ikke indrettes og drives på en måde, der afviger væsentligt fra det projekt, Kommunen har foretaget sine vurderinger på.

Vilkåret om flytning af dræn eller udskiftning med tætte lukkede rør, er stillet for at forebygge udledning af forurenende stoffer, og dermed hindre en forurening til vandmiljøet. Vilkåret er stillet som en sikkerhed, da der ikke er fuld klarhed om der skulle være drænet ved anlægget.

Husdyrbrugets anvendelse af BAT

For at sikre, at husdyrbruget udvikler sig i takt med de stigende krav til ressourcebevidsthed og miljøforhold, er det væsentligt at foretage en vurdering af anvendelsen af ressourcer og emission af forurenende stoffer fra produktionen.

Et af Husdyrbruglovens hovedformål er, at det særligt skal tilsigtes at fremme anvendelsen af bedste tilgængelige teknik (BAT), herunder renere teknologi, således at ressourceforbruget og tabene af forurenende stoffer til omgivelserne bliver mindst mulig. BAT er således et bredt begreb, der for husdyrbrug omfatter alle anvendte teknikker og miljøteknologi til nedbringelse af forurening.

Hvorvidt husdyrbruget lever op til kravet om anvendelse af BAT beror på en helhedsvurdering under hensyntagen til proportionalitetsprincippet. Der skal således være en miljøeffekt af investeringen, der står i forhold til omkostningerne, for at anvendelsen af den miljøforbedrende teknik kan defineres som værende BAT, ligesom der skal tages hensyn til teknikkernes tekniske og praktiske egnethed som virkemiddel til nedbringelse af forurening. Endelig skal der ved vurderingen af hvad der i det konkrete tilfælde er BAT, tages hensyn til industrisektorens økonomiske muligheder.

Der stilles vilkår om, at hvis der skal tillades vask af maskiner på møddingspladsen, skal den ønskede brug oplyses af ansøger og der vil kunne blive stillet yderlige vilkår til indretning af pladsen, i forbindelse med håndtering af denne ansøgning.

For et husdyrbrug, der tillades efter § 16 b, er BAT-kravene opfyldt hvis kravet til kvælstofemission og Husdyrbruglovens afskæringskriterier er overholdt.

Morsø Kommune har tilføjet vilkår om opsætning af vandmåler, da det er væsentligt at kunne følge vandforbruget.

For at sikre at BAT opnås og fastholdes, er vilkår 6 - 8 stillet.

Husdyrbrugets anlæg

Indretning og drift

Vilkåret er stillet for at fastholde ansøger på de produktionsarealer, gødningsopbevaringsfaciliteter og øvrige oplysninger, der ligger til grund for Kommunens tilladelse. Valget af staldsystem og ammoniakreducerende teknologier er desuden af afgørende betydning for, at det ovennævnte BAT-emissionskrav er overholdt.

Ansøger har oplyst at han ønsker at øge ensilagesiloens randbelægning, således at den bliver 4 meter i stedet for 2 meter.

Ved etablering af ensilagesiloerne og befæstet forplads mellem ensilagesilo og stald, stilles der vilkår om at de af ansøger oplyste afløb til dræn sikres. Dette vilkår stilles for at hindre at der kan ske en udledning af næringsholdig væske og ensilage der kan forurene vandmiljøet

Lugt

Husdyrgodkendelse.dk har lavet en beregning af lugten efter henholdsvis den nye lugtvejledning og FMK-vejledningen. Geneafstanden fastsættes i hvert enkelt tilfælde på baggrund af den længste geneafstand beregnet efter de to vejledninger.

Der stilles vilkår om at driften ikke må give anledning til væsentlige lugtgener, samt at Kommunen har mulighed for på et senere tidspunkt at påbyde lugtreducerende tiltag, hvis Kommunen vurderer at der forekommer lugtgener, der er væsentligt større end de, der ligger til grund for ovennævnte vurdering.

De lugtemissionstal, der ligger til grund for lugtberegningen i det digitale ansøgningssystem, er baseret på at staldene drives så dyrene ikke tilsøles, at staldinventaret holdes rent, og at stiarealer (sengebåse og lignende) uden for gødearealer holdes rene. Desuden skal foderarealer holdes tørre. Det er også forudsat, at der ikke er lugtbidrag fra andre dele af staldanlægget, herunder foderlade, fortanke, møddingsplads, gyllebeholder og ejendommens udearealer.

Støj

For også fremadrettet at sikre de nærmeste nabobeboelser og sommerhuse mod væsentlige støjgener, stilles der vilkår til det maksimale bidrag til den samlede støjbelastning.

Lys

For at sikre de nærmeste nabobeboelser mod væsentlige lysgener, stilles der vilkår til udendørs belysning.

Skadedyr

Ansøger har beskrevet at der foretages en forebyggende fluebekæmpelse gennem tiltag der allerede er betegnet som godt landmandskab, herunder ved hygiejnetiltag omkring foder og foderopbevaring, og om nødvendigt kemisk bekæmpelse. Dette vurderes af Morsø Kommune ikke at være tilstrækkelig forebyggende

bekæmpelse. Der stilles derfor skærpet vilkår om en effektiv forbyggende fluebekæmpelse.

Gødningshåndtering

Der er stillet vilkår om, at der inden udpumpning af gylle fra staldene skal sikres, at gyllebeholderne kan rumme den udpumpede mængde, samt at spild skal opsamles. Dette sker for at mindske risikoen for utilsigtet gyllespild på jorden.

Opbevaringskapaciteten på anlægget er af konsulenten vurderet til 9 måneder. Da det er en væsentlig forudsætning for hensigtsmæssig udkørsel af husdyrgødning, at der er kapacitet nok, stilles der vilkår om at der altid skal være 9 måneders opbevaringskapacitet på anlægget. Opbevaringskapacitet vil være et forhold der kontrolleres på tilsyn.

Morsø Kommune vurderer, at der er taget tilstrækkeligt hensyn med vilkårene, således at gødningsopbevaring, -håndtering og -udbringning ikke er til væsentlig gene for omgivelserne eller skade for miljøet.

Affald

Ansøger skal til enhver tid efterleve reglerne i Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr³, samt håndtere og bortskaffe affald i overensstemmelse med Kommunens regulativer. Der stilles vilkår til at kvitteringer for leveret affald til henholdsvis miljøstation, genanvendelse og forbrænding skal gemmes i minimum 5 år, og fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Driftsforstyrrelser og uheld

Den største risiko for uheld vurderes at kunne ske i forbindelse med opbevaring og håndtering af flydende husdyrgødning, enten ved sprængning af beholder eller uheld i forbindelse med håndtering af gylle.

Der stilles vilkår om at alarmcentralen skal alarmeres, hvis der sker et uheld.

³ Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde dyr nr. 558 af 1. juni 2011

6 Ammoniakdeposition og bilag IV-arter

Beskyttelsesniveau for ammoniakdeposition

Nærmeste kategori 1-natur, som omfatter ammoniakfølsomme naturtyper inden for Natura 2000-områder, jævnfør Husdyrbruglovens § 7, er et surt overdrev som ligger cirka 5,8 km nordøst for anlægget. Der er foretaget en ammoniakdepositionsberegning på dette område, som viser at der er en totaldeposition fra husdyrbruget på 0,0 kg NH₃-N/ha/år. Området vurderes ikke at blive negativt påvirket af miljøtilladelsen på Elsøvej 153.

Nærmeste kategori 2-natur, som omfatter ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder, jf. Husdyrbruglovens § 7, er et overdrev som ligger cirka 4,2 km nordvest for anlægget. Der er foretaget en ammoniakdepositionsberegning på dette område, som viser at der er en totaldeposition fra husdyrbruget på 0,0 kg NH₃-N/ha/år. Da totaldepositionen fra husdyrbruget er under 1 kg NH₃-N/ha/år, kan Morsø Kommune ikke stille krav om en reduktion af kvælstofbidraget.

Nærmeste kategori 3-natur er en mose, den ligger cirka 2,4 km nord for anlægget. Kategori 3-natur omfatter øvrige ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af kategori 1 eller 2. Det er heder, moser og overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, samt ammoniakfølsomme skove. Der ligger derudover en mose 2,5 km sydvest for anlægget.

Mosen nord for anlægget modtager en merdeposition på 0,0 kg NH₃-N/ha/år. Mosen sydvest for anlægget modtager en merdeposition på 0,0 kg NH₃-N/ha/år. Da merdepositionen fra husdyrbruget er under 1 kg NH₃-N/ha/år, kan Morsø Kommune ikke stille krav om en reduktion af kvælstofbidraget. Der vurderes derfor ikke yderligere på områdets naturtilstand.

Øvrige ammoniakfølsomme naturområder i nærheden af anlægget er en sø der ligger 95 meter nord for anlægget. Den modtager en merdeposition på 0,5 kg NH₃-N/ha/år. Da merdepositionen fra husdyrbruget er under 1 kg NH₃-N/ha/år, kan Morsø Kommune ikke stille krav om en reduktion af kvælstofbidraget. Der vurderes derfor ikke yderligere på områdets naturtilstand.

Ammoniakdepositionen fra Elsøvej 153 vurderes ikke at medføre negativ påvirkning af omkringliggende naturområder.

Ammoniakdeposition på Natura 2000-områder

Det nærmeste Natura 2000-område ligger cirka 5,8 km nordøst for husdyrbrugets anlæg; Natura 2000-område nr. 29; Dråby Vig. Området rummer Habitatområde H29 og Fuglebeskyttelsesområde F26. Udpegningsgrundlag og særlige trusler mod H29 og F26 fremgår af Bilag 3.

Ammoniakemissionen fra Elsøvej 153 giver anledning til en totaldeposition på 0,0 kg NH₃-N/ha/år i kanten af Natura2000-området, men der ingen kvælstoffølsomme naturtyper i området, der ligger nærmere end det ovenfor nævnte Kategori 1-overdrev.

Morsø Kommune finder på baggrund heraf, at det ansøgte projekt isoleret set ikke via ammoniakfordampning kan få negativ indvirkning på området, herunder på arterne og naturtyperne, som området er udpeget for at beskytte.

Morsø Kommune vurderer desuden, at det ansøgte projekt ikke i kumulation med andre projekter vil få negativ virkning på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området som følge af ammoniakemission.

Morsø Kommune konkluderer på baggrund af ovenstående, at det ikke i henhold til habitatbekendtgørelsen er nødvendigt at foretage en miljøkonsekvensvurdering i forhold til ammoniakpåvirkning af internationale naturbeskyttelsesområder som følge af ammoniakfordampning fra anlægget.

Bilag IV-arter

Medlemslandene i EU skal, i henhold til Habitatdirektivets artikel 12, indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for eller uden for et af de udpegede habitatområder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende blandt andet, at yngle- og rasteområde ikke må beskadiges eller ødelægges, og for planternes vedkommende blandt andet, at arterne ikke må indsamles, plukkes eller ødelægges. Disse arter fremgår af direktivets Bilag IV.

Der er ikke registreret arter fra Habitatdirektivets Bilag IV inden for en radius af 1 km fra anlægget.

Det er sandsynligt, at der kan forekomme stor vandsalamander og spidssnudet frø i nogle af vandhullerne i agerlandet omkring anlægget. Det vurderes ikke at emissionen fra anlægget kan påvirke disse vandhuller og dermed de arter der lever deri, negativt.

Der bygges ny møddingsplads, gyllebeholder og ensilagesiloer, men det vurderes at det ikke ændrer på de hydrologiske forhold, da eventuelle dræn flyttes uden om de nye anlæg eller føres i lukkede tætte rør. Morsø Kommunes kendskab til ejendommen gør, at Kommunen vurderer at etablering af især nye ensilagesiloer vil gøre det lettere fremover at føre tilsyn med, at der ikke sker en utilsigtet udledning af næringsholdig væske til vandmiljøet.

Markfirben er afhængig af lysåbne uforstyrrede arealer, gerne sydvendte overdrevsskrænter. Projektet vurderes ikke at kunne udgøre nogen potentiel risiko for udbredelsen af markfirben.

Nyere undersøgelser viser registreringer af 7 arter af flagermus på Mors, og det vurderes sandsynligt, at flere af dem også kan fouragere eller opholde sig i umiddelbar nærhed af anlægget. Husdyrproduktion vurderes dog ikke at indebære en negativ påvirkning af flagermusenes udbredelse og levesteder.

Morsø Kommune vurderer sammenfattende, at projektet ikke giver anledning til beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for Bilag IV-arterne.

7 Offentliggørelse

Nabo-/partshøring

Et udkast til tilladelse har været fremsendt til ansøger, naboer/omkringboende og sagens parter, herunder ejere af ejendomme inden for lugtkonsekvenszonen på 325 meter i 14 dage. Der er indkommet bemærkninger i høringsperioden. Bemærkningen angik møddingspladsens placering, fluegener og en bekymring for at generne ville øges. Morsø Kommune har herefter vurderet at det er relevant at sætte et skærpet vilkår om effektiv og forebyggende fluebekæmpelse.

Afgørelsen

Afgørelsen er sendt til:

- Arne Kristensen, vestergaard153@altiboxmail.dk
- Jørgen Røhrmann, Fjordland, jro@fjordland.dk

Orientering om afgørelse er sendt til:

- Styrelsen for Patientsikkerhed, trvest@stps.dk
- Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Morsø, dnmorsoe-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, lbt@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, lokalafdeling, morsoe@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Greenpeace Danmark, info.dk@greenpeace.org

Annoncering

Afgørelsen annonceres på Morsø Kommunes hjemmeside den 29. maj 2024.

8 Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af ansøger, Miljøministeren, Embedslægen, interesseorganisationer og andre, der må antages at have væsentlig interesse i sagen.

Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevne-neshus.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Morsø Kommune i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 900 som privatperson, eller kr. 1.800 som forening eller virksomhed. Du kan betale gebyret med betalingskort i Klageportalen. Miljø- og fødevarerklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Miljø- og fødevarerklagenævnets hjemmeside.

Hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af en afgørelse, som følge af den tid der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Ønsker du at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvor vidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være indsendt senest **den 26. juni 2024**.

En eventuel klage over afgørelsen har ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og fødevarerklagenævnet bestemmer andet.

Ønskes ansøgningen indbragt for domstolene, skal det ske inden 6 måneder fra afgørelsen er offentliggjort.

9 Bilag

Bilag 1: Ansøgers oplysninger (separat dokument)

Bilag 2: BAT-niveau

Bilag 3: Natura 2000-område nr. 29: Dråby Vig

Bilag 2 - BAT-niveau

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	2332	824	3156
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	2332	824	3156
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Samlet ammoniaktab for hele anlægget (alle produktioner) opnåelig ved anvendelse af BAT				
Vejl. sum (kg NH ₃ -N /år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N /år)	Ansøgers begrundelse	Kommunens krav (kg NH ₃ -N /år)	Kommunens begrundelse
2332				

Beregninger af progressive BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for produktioner i nye stalde

Ansøgningen indeholder ikke produktioner med dyretype og staldsystemer hvor BAT kravet bestemmes progressivt ud fra arealet.

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde				
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
Kostald	Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) ^a	Eksisterende staldafsnit	0,89	1,16
Kostald	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit	0,84	0,84
Kostald	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit	0,84	0,84
Stald 2	Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,89	0,89
Stald 1	Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84

^a BAT-kravet for flexgruppen fastsættes ud fra det dyretype og staldsystem med det højeste relative reduktionskrav og det dyretype og staldsystem med den højeste ammoniakemissionsfaktor.

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsat vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

Ammoniaktab pr. produktion opnåelig ved anvendelse af BAT						
Produktion	Areal (m ²)	BAT krav (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	Korrektionsfaktor for udegående	Vejl. sum (kg NH ₃ -N /år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N /år)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N /år)
(#641445) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	1246	1,16	1	1445		
(#641446) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	181	0,84	1	152		
(#641447) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	29	0,84	1	24		
(#641448) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	596	0,89	1	530		
(#641449) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	214	0,84	1	180		

Bilag 3 - Natura 2000-område nr. 29: Dråby Vig

Udpegningsgrundlag og beskrivelse for H29 og F26, jævnfør basisanalyse 2022-27:

Arter

1355 Odder
1365 Spættet sæl

Naturtyper

1110 Sandbanke
1140 Vadeflade
1150 Lagune
1160 Bugt
1170 Rev
1220 Strandvold med flerårige planter
1330 Strandeng
2130 Grå/grøn klit
6210 Kalkoverdrev
6230 Surt overdrev
7230 Rigkær

Fugle

Klyde
Havterne

Områdebeskrivelse

Natura 2000-området Dråby Vig har et samlet areal på 1691 ha, hvor af de 1423 ha er hav.

Dette område er særligt udpeget for at beskytte de store arealer med strandenge, der er levested for en række ynglefugle, bl.a. klyde og havterne. I efterårsmånederne raster store flokke af vadefugle på strandengene, og ved Buksør Odde.

Natura 2000-område nr. 29 Dråby Vig er karakteriseret ved store lavvandede fjordområder, der afgrænses mod land af strandengene rundt om vigen og mod øst af den godt to kilometer lange Buksør Odde. Kystzonen består af sandet bund med en jævn overgang til strandengens sump- og græs-vegetation. Ved spidsen af Buksør Odde findes et kystparti med stenbund, som er en del af et krumodde-system.

Dråby Vig er udlagt som vildtreservat og reservatordningen omfatter bestemmelser for jagt og færdsel.

Inden for området findes bl.a. også naturtyperne rigkær samt surt overdrev og kalkoverdrev og endelig strandvold med flerårige planter der optræder med over 5% af arealet af forekomsten i den danske del af den atlantiske biogeografiske region.

Naturtilstanden for de lysåbne naturtyper er langt overvejende god. Den gode naturtilstand skyldes bl.a., at særligt strandengen, der er den dominerende naturtype, er veludviklet med lodannelser og artsrig urtevegetation mange steder. Hovedparten af områdets naturtyper afgræsses, og der er få problemer med invasive arter. I dette N2000-område vurderes der at være gode forudsætninger for en stabil forekomst af odder. De store arealer med strandenge er vigtige for en række ynglefugle, og rummer bl.a. levesteder for klyde og.

Trusler mod områdets naturværdier

Tilgroning af lyskrævende naturtyper med høje urter eller vedplanter. De fleste lysåbne naturtyper er afhængige af fortsat græsning eller høslæt – oftest som et led i ekstensiv landbrugsdrift. Ved ophør af græsning eller høslæt vil naturarealet gro til i høje urter og vedplanter, og de lyskrævende, lavtvoksende arter, der er karakteristiske for naturtyperne, bliver udkonkurreret.

Uhensigtsmæssig hydrologi i vådbunds naturtyper. Kunstig afvanding med grøfter, dræn eller pumper forandrer naturen og kan føre til ændring i vegetationen, så den naturlige, naturtypekarakteristiske vådbundsvegetation erstattes af en vegetation, der i højere grad præges af mere almindelige, konkurrence-stærke tørbundsarter.

Direkte påvirkning fra landbrugsdrift på tilstødende arealer. Intensiv landbrugsdrift på arealer, der grænser lige op til naturarealer, kan indebære en negativ påvirkning af naturindholdet i randområdet som følge af afdrift/udskylning af overskud af gødning eller sprøjtemidler. Forøget næringsindhold kan medføre, at naturtypens karakteristiske arter udkonkurreres af højt-voksende arter, der favoriseres af det forøgede næringsindhold. Direkte tilførsel af næringsstoffer på naturarealet har samme effekt.

Forekomst af invasive arter. Invasive plantearter er ikke-hjemmehørende arter, der fortrænger naturlig vegetation. Forekomst af invasive arter er en trussel, fordi arterne breder sig ekspansivt og udkonkurrerer de arter, der er karakteristiske for naturtyperne. Invasive arter er særlig et problem i kyst- og klitnaturtyperne samt på hederne.

Manglende pleje er en trussel mod flere lysåbne naturtyper. For plejkrævende lysåbne naturtyper vil naturtilstanden ofte være afhængig af, at den hensigtsmæssige drift videreføres.

Fiskeri med bundslæbende redskaber (bundtrawl, bomtrawl, snurrevod og muslingeskra-bere) vurderes generelt at have en påvirkning på havbundens tilstand, herunder på bundvegetationen og dyreliv.

Fiskeri med ikke bundslæbende redskaber som fx med pelagiske trawl og not (fiskeri målrettet organismer i de frie vandmasser) kan i sjældne tilfælde have bifangster af havfugle og marine havpattedyr (primært sæler). Pelagiske trawl og not kan skade boblerev, der rejser sig fra havbunden og op i vandsøjlen. I garnredskaber kan der forekomme bifangster af både havpattedyr og fugle. Omfanget af bifangster afhænger af, hvilke redskaber der anvendes, hvor der fiskes, samt hvilke dybder, der fiskes på.

Garnfiskeri, pelagisk trawl og notfiskeri er ikke registreret i området.

Basisanalyse 2022-27 for Natura 2000-område nr. 29 ses her:

<https://mst.dk/media/194143/n29-basisanalyse-2022-27-draaby-vig.pdf>.